

Аналіз складових елементів великої букви Н. Письмо великої букви Н. Письмо складів, слів, речень з великою буквою Н. Закріплення вивчених букв. Диктант коротких слів

Підготувала:
вчитель української мови
у початковій школі
НВК №12 м. Рівного
Климюк Олена Володимирівна

ТЕМА. Аналіз складових елементів великої букви Н. Письмо великої букви Н. Письмо складів, слів, речень з великою буквою Н. Закріплення вивчених букв. Диктант коротких слів.

МЕТА: навчити дітей писати велику букву Н, склади і слова з нею; закріплювати вміння порівнювати, знаходити спільне й відмінне у написанні великих і малих букв, конструювати вивчену літеру; повторити з учнями вивчені рукописні букви та види їх з'єднань; вправлятися у написанні слів - імен; удосконалювати вміння робити звуко - буквенний аналіз слів; розвивати мовлення учнів, уміння списувати з друкованого шрифту; виховувати повагу до українського народу, шанобливе ставлення до національного одягу.

ОБЛАДНАННЯ: демонстраційні картки з друкованою та рукописною літерою Н; звукові фішки, предметні малюнки: прапор, безхмарне небо, пшеничне поле; український віночок; Україночка і Козачок у вишиванках; нитки жовтого та синього кольору; каштани.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу до уроку.

*Доброго ранку травам росистим.
Доброго ранку квітам барвистим.
Доброго ранку сонечку ясному,
Людям усім і всьому прекрасному!*

*- Дружно діти поверніться,
І до гостей усміхніться.
Привітайтеся гарненько
І сідайте всі зручненько.*

- А тепер подивіться один одному в очі, приємно усміхніться, візьміться за руки і передайте тепло своїх долоньок один одному. Збережіть цей позитивний настрій протягом усього уроку.

II. Актуалізація опорних знань учнів.

- Діти, сьогодні у нас незвичайний урок. Чому? *(Діти у національних костюмах, у класі гості.)*

- До нас на урок завітали ще й лялькові гості – Україночка і Козачок.

- *Хто ти, дівчинко маленька?*

-1-

- *Доня України-неньки!*

Українкою зовуся – й тою назвою горжуся.

- *Хто ти, хлопчику-маленький?*

Син я України-неньки!

Козачатком я зовуся – й тою назвою горжуся.

- У що одягнені наші лялькові гості? *(В українські національні костюми.)*

- Діти, на сьогоднішньому уроці ви не лише навчитесь писати нову літеру, склади, слова з нею, а й дізнаєтесь багато нового та цікавого про національний одяг та українську символіку.

- А зараз давайте налаштуємось на робочий лад, пригадаємо девіз нашого 1-Е класу.

Ми кмітливі, ми розумні,

Всі слухняні, чемні, чуйні!

Вправно літери напишем,

Слова й речення ми спишем.

Попрацюємо старанно, щоб почути укінці,

Що у першому Е класі, діти просто молодці!

III. Повторення вивченого матеріалу.

1. Повторення правопису голосних літер.

- Назвіть літери, що позначають голосні звуки.

- Відшукайте вірно записані літери, обведіть їх. виправте помилки у неправильно записаній букві. *(Вчитель на дошці прописує голосні літери, свідомо допускаючи помилки у їх правописі.)*

- З яких елементів складаються літера о, а, у, и, і ?

- Чим особлива літера і ? *(Позначає м'якість попереднього приголосного звука.)*

2. Робота із графічними прикладами.

/ + з = ?

- Назвіть слова, які починаються на цю літеру.

3. Повторення правопису великих літер.

- Навіщо потрібні великі літери?
- Що ми з них починаємо писати? (*Початок речення, імена людей, назви міст, сіл, річок тощо.*)
- Послухайте невеличкі віршики. Які імена в них зустрічаються?

*Алла азбуку вивчала,
В книжці букву А шукала.*

*Я Маринка, ти Маринка,
Моя чашка, твоя ринка.*

-2-

*Коло млина, коло броду
Перескочив Іван воду*

*Йшов Омелько по льоду
Та розсипав коляду.*

- Які великі літери навчилися писати? (М, О, Л, С, П, Н, А, І)
- Які імена зможемо записати?

IV. Мотивація навчальної діяльності.

- Яку літеру ми ще не вивчали на уроці письма? (*Літеру Н .*)
- Послухайте ще один віршик.

*У Наталки та у Ніни
Розвеселі іменини.*

- Які ще імена починаються на літеру Н? (*Ната, Ніла, Неля, Ніка, Надя, Назар, Нестор.*)

- Із якого звука починається ім'я Наталка? (*З твердого приголосного [н].*)

- А ім'я Ніна? (*З м'якого приголосного [н'].*)

- Якою буквою позначаємо ці звуки?

- Яка буква нам знадобиться, щоб записати імена дівчаток? (*Велика рукописна буква Н.*) Для чого її ще потрібно вміти писати?

- Чи вміємо ми її писати? (*Ні.*) Що ж нам робити? (*Треба познайомитися з великою рукописною буквою Н.*)

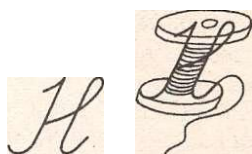
V. Повідомлення теми та мети уроку.

- Отже, сьогодні на уроці ми познайомимось з великою рукописною буквою Н, проведемо складовий та графічний аналіз великої букви Н, дослідимо її. Навчимося каліграфічно писати літеру Н, поєднувати її з іншими буквами у складах та словах. А також будемо вправлятися у написанні слів-імен.

VI. Вивчення нового матеріалу.

1. Графічний аналіз великої букви Н.

- Пригадайте, на що ми перетворили рядкову букву н, коли малювали її образ? (На ножиці.) А велику букву Н пропоную перетворити на катушку з нитками.

- Згори та внизу домальовуємо горизонтальні овали — це основа катушки. Тепер «намотуємо» на неї нитки так само, як пишеться початок другого елемента.

2. Пояснення написання великої букви Н.

-3-

- Велика літера Н складається з гострого елемента, подовженої похилої палички із заокругленням унизу ліворуч і подовженої похилої палички з петлею вгорі та заокругленням.

- Починаємо писати велику літеру Н нижче міжрядкової лінії прямою паличкою, ведемо вгору до міжрядкової лінії, далі — вниз, також прямою похилою, яка біля нижньої рядкової лінії заокруглюється ліворуч. Потім пишемо третій елемент, який починається на місці перетину верхньої рядкової лінії і другого елемента Н, він пишеться похило вгору й переходить у петлю, торкається міжрядкової лінії і спускається прямою похилою паличкою до нижньої рядкової, де заокруглюється праворуч. Буква пишеться під лічбу: «і-раз-і-і-два-і».

3. Написання великої букви Н.

(Учні розглядають букву Н та її елементи у прописах, наводять декілька разів зразок літери в рамочці за стрілочками, прописують, у повітрі букву під лічбу вчителя. Після підготовчих вправ учні наводять велику Н за пунктиром тричі, а потім пишуть букву самостійно до кінця рядка.)

4. Пальчикова гімнастика (робота з нитками блакитного та жовтого кольорів):

а) викладання з ниток двох горизонтальних ліній;

- Що вам нагадують ці лінії? *(Верхню та нижню рядкову лінію, доріжку, лінійку, стежину.)* Давайте перетворимо їх на морські хвилі!

- А тепер з'єднаємо їх. Якого кольору верхня нитка? *(Блакитного.)* Що вона вам нагадує? *(Колір неба.)*

- Якого кольору нижня нитка? *(Жовтого.)* Це колір чого? *(Пшеничного поля.)*

- Що ми з вами виклали? *(Державний прапор України. Вчитель показує зображення прапора)*

б) викладання з ниток літери Н

5. Написання складів з літерою Н.

На Ні Ну Ни

6. Прописування слова Ніна.

*Надія, Настуся, Наталка і Ніна,
Назарко, Наум, Никанор, Никодим!
Це все імена твоїх друзів і рідних.
Отож їх усіх написати зумій!*

- У наш час найпопулярнішими та найуживанішими іменами є ім'я дівчинки – Настя, а хлопчика – Назарій. А наших дідусів та прадідусів в далекому минулому називали іменами Наум, Никодим, Никанор, Никон, Нестор, Нил.

-4-

- А бабусям та прабабусям давали імена Неоніла, Ніла, Нонна, Нінель. Зараз ці імена можна почути дуже рідко.

- Отож давайте їх запам'ятаємо, а деякі пропишемо у вільному рядку.

7.Списування з друкованого шрифту.

Наум Никанор Нестор Неоніла

8.Фізкультхвилинка (із використанням природних матеріалів)

Каштанчики

*Ми каштанчики збирали,
Нам вони в пригоді стали.
Щоб нам з пальців втому зняти,
Треба їх в долоньки взяти -
Покрутити, повертіти,
Щоб долоньки розігріти.
Пальчиками їх зіжмемо
І писати знов почнемо.(Діти імітують рухи.)*

9. Розвиток зв'язного мовлення. Бесіда за малюнком(Зошит для письма №1, ст.44,Вашуленко О.В.,Прищепя О.Ю.)

- Що зображено на малюнку?
 - Які квіти ростуть біля криниці? (Мальви.)
 - Що робить дівчина? (Несе воду.) Давайте їй дамо українське ім'я? (Ніна.)
 - У що вона одягнена? (В український національний костюм.)
(Вчитель показує і називає елементи українського одягу: сорочку, корсетку, спідницю, запуску.)
 - У що взута наша українська дівчина? (У червоні чобітки.)
- 5-
- Основним взуттям жінок та дівчат були колись чоботи та черевички. А найулюбленішими були червоні сап'янці, які, зазвичай одягалися в неділю чи в свято, як частину святкового одягу.
 - Що у Ніни на голові? (Віночок із стрічками.)

10. Списування із рукописного шрифту речення.

Ніна у вінку.

11. Звуко-буквений аналіз слів: вінок, стрічки.

12. Хвилинка-цікавинка від Україночки овідь про український вінок, розфарбовування стрічок.)

- Вінок – це плетене коло із квітів, листя, гілок. Вінок – це не просто прикраса, а й оберіг. Він володіє надприродною силою, що біль знімає, зберігає волосся від випадання. Недаремно він є частиною українського народного костюма.

- Стрічки у вінку – це теж символи. *(Вчитель розповідає про колір стрічки, а діти її розфарбовують.)*

Кожна стрічка у вінку свою долю має і щось означає.

Жовта – то колосся й хліб, ніби сонце сяє.

А коричнева – земля, де ми проживаємо.

Синя стрічка – то вода, що все напуває.

А червона – дівоча врода, що всіх зігріває.

Зелена стрічка – молодість, здоров'я, сила.

Розжева – то достаток в дім, та щедрість і душевність в нім.

- Вважалося, що стрічки берегли волосся від чужих очей. А вимірювалися вони довжиною дівочої коси, щоб сховати її.

VII. Підсумок уроку.

- Яку літеру навчились писати?

- Які нові імена запам'ятали?

- Що нового та цікавого дізнались на уроці?

- У що одягались українки в минулому? Що ви запам'ятали про віночок?

- Козачатку та Українці дуже сподобалось на нашому уроці. Вони спостерігали як ви старанно вивчаєте рідну мову, як чітко вимовляєте та пишете рідні слова. Кожен із вас навчився каліграфічно та правильно писати велику літеру Н, тому всі отримають відзнаки за свою роботу на уроці. *(Вчитель роздає паперові прапорці.)*

-6-

УРОК ПИСЬМА У 1 КЛАСІ

**”Аналіз складових елементів великої букви Н.
Письмо великої букви Н. Письмо складів, слів,
речень з великою буквою Н. Закріплення
вивчених букв. Диктант коротких слів “**

